

VIATA INDUSTRIALA IPARINCELT

REVISTA SAPTAMANALA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELEOR INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ERDEKEKET SZOLGALO KOZGAZDASAGI HETILAP

RETEL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriasi... 240.-
Pentru orice societati,
banci, mari intreprinderi,
pe un an 1000.-
templarul Lei 5.-

Redactor responsabil si proprietar
ARPAD KOROSI ARPAD
felelos szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARAK:

Iparosoknak 1 évre 240.-
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek 1000.-
Egyes szám ára 5 lei

redacția și administrația - Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

Alicuciu Petre

Intreprindere tehnică și electro-
tehnică, magazin de mașini de
scris, cusut, biciclete, motociclete,
radio, vinde și în rate.

Electrotehnikai és mechanikai
üzem, író- és varrógép-, kerék-
pár, motorkerékpár és rádió
lerakat. Részletre is.

CLUJ
STRADA REGINA MARIA No. 44

A bătut ceasul

Ūtött az óra

Acum o lună numai în ceața de-
artării se puteau zări razele slabe
de speranță că vreodată se va
indeplini unificarea micilor indu-
striași. Pe atunci posibilitățile erau
atât de slabe încât chiar și
unerea problemei necesita o te-
neritate lipsită de simțul realității.
Interesele miciei industriei erau sub-
ordonate intereselor de partid cari
pecau orice tentativă, care tindea
la realizarea unității profesionale
de micilor industriași.

Acum însă a bătut ceasul
A sosit însfârșit și ora îmbună-
țirii soartei micilor industriași.
Poințele de solidarizare au fost li-
berate de jugul politicianismului și
trice acțiune, care tinde la binele
cetățenilor se poate valida în toa-
ta libertatea.

Noi, din partea noastră, n'am în-
ținat nici o clipă să accentuăm că
nainte de toate e nevoie să se
realizeze unitatea micilor industriași
ceace se poate îndeplini numai
prin eliberarea de lanțurile politi-
cei de partid. Iar acum pe neaște-
ptate aceste lanțuri au căzut depe
rațele noastre și totodată vechea
noastră speranță se realizează,
caci a sosit ora îndeplinirii aștep-
tărilor noastre

În fiecare număr al revistei no-
stre, dela apariția primului număr
până azi, am accentuat și repetat
în nenumărate rânduri necesitatea
reprezentării în Parlament a mici-
or industriași prin delegați aleși
în sânul acestei categorii profesio-
nale. Am discutat mult cu diferiții
conducători ale organizațiilor mici-
or industriași despre modalitățile
de liberării validității intereselor no-
stre profesionale de cătușele nimi-
toare ale politicianismului, pentru
ca meseriașii să poată fi reprezen-
tați în Parlament de un număr pro-
porțional de delegați aleși din sân-
ul categoriei noastre de profesiune.

Cu ocazia unei astfel de discuții
autorul acestor rânduri a precizat
că această speranță s'ar putea rea-
za numai în cazul că în locul re-
prezentării prin partide politice s'ar
restaurea sistemul reprezentării cor-
porationiste.

Ceace acum o lună era numai
în vis irealizabil și o temă de dis-
cuții, azi e realitate vie și indiscu-
tabilă. Partidele politice au fost iz-
gonite din Parlament pentru ca lo-
cul lor să fie preluat de reprezen-
tații corporațiilor profesionale.

De curând am scris în coloanele
cestei reviste că Asociația Micilor
Industriași a făcut primul pas spre
realizarea unității micilor industriași.
De astă dată putem spune că fo-
rurile guvernamentale au făcut al-
doilea pas spre realizarea întele-

Ceasul acestui pas a sosit acuma.

Niciodată n'a fost un moment
mai potrivit decât cel de acuma,
când nu ne mai încetușează lanțu-
rile politice de partid și când fie-
care meseriaș știe că interesele
sale vor fi reprezentate în Parla-
ment, cât și în forurile de admi-
nistrație locală, de către delegați
aleși dintre cei cari cunosc mai
bine starea și situația sa.

Nu trebuie însă să ne facem ilu-
zii Acest al treilea pas trebuie
să-l facem noi. E necesar să ne
trezim însfârșit din amorțala, care
ne-a cuprins din cauza disperării
și să ne unim puterile pentru a în-
făptui un act util și demn de ad-
mirația generațiilor, cari vor urma.
Nu trebuie să scăpăm momentul
acesta unic și nu e permis să pri-
vim cu indiferență, cum își sleesc
puterile diferitele organizații în lupta
acerbă, pe care o duc una împo-
triva celeilalte.

Căci în cazul că forțele miciei in-
dustriei vor rămâne dispartate ca
până acum, nici chiar sistemul cor-
poratist al parlamentului nu va
putea să ajute, căci diferitele or-
ganizații vor continua să și chel-
tuiască puterile în lupte dăunătoare
și fără de rost.

Știm, că acest pas necesită pu-
nerea la o parte a interesului per-
sonal, ceace e greu. Poate chiar
cel mai greu lucru ce s'ar putea
cere. Însă oricât ar fi de greu și
oricâte interese personale ar trebui
sacrificate, acest pas trebuie făcut,
caci altă alegere nu există.

A bătut ceasul!

Pasul al treilea în direcția o-
pusă, este pasul păbușirii, pasul
sdruncinării complete a clasei
sociale de industriași. Pasul al treie-
lea rău făcut face ca să pierdem tot,
ce cu sudoarea feței noastre am
realizat. De organizarea are ca ur-
mare moartea tuturor intențiilor
cu gând curat și al sufletelor animate
de idea ridicării nivelului branșei
micilor industriași.

A sosit ora realizării unității mi-
cilor industriași. Din partea noastră
noi nu credem să existe vre-un
meseriaș, care în aceste ore grele
să fie capabil să spună, că: eu nu,
vreau unitatea, căci eu pun intere-
sele mele individuale de-aupra in-
teresului obștesc. Nu credem să fie
vre-un meseriaș care să sacrifice
interesul întregii colectivități pen-
tru ambiția sa de a fi președintele
unei organizații oarecari. Din contra
suntem pe deplin convinși că toți
meseriașii țării vor pretinde ca
conducătorii lor să facă demersu-
rile necesare acestui al treilea pas
spre realizarea unității atât de
mult așteptate.

Ezelőtt egy hónappal csak a
messze jövő kódéből tűnt fel egy-
egy reménysugár, hogy valaha sike-
rülni fog megteremteni az ipari
egység t. A lehetőségek ugyanis
olyan kicsinyek voltak, olyan szűk
keretek között mozogtak, hogy
még csak problémává is tenni a
kérdést, nagyon, szinte a lehetet-
lenséggel határos volt. Az iparos
érdekek alá voltak rendelve a po-
litikai pártérdekeknek, de guzsbakö-
tötték azokat az akarásokat, ame-
lyek az általános és politikától men-
tes ipari egység megteremtésén fá-
radoztak.

De most ütött az óra.
Az iparosok sorsának jobbrafor-
dulása órája elérkezett. Az egysé-
gesítési akarásokkal lehullottak a
politikai bilincsek, szabadon érvé-
nyesülhet minden olyan akció, amely
a polgárok javát akarja.

Egy pillanatra sem szüntünk meg
iparos olvasóink fülébe harsogni a
legelső iparos parancsot, hogy min-
denek előtt az egységet kell meg-
teremteni, amit csakis azáltal ér-
hetünk el, hogyha megszabadulunk
a politika gyűlölt karjaiból. És most
tapasztaljuk, hogy ezek a fojtogató
karok erőteljesen lehullanak rólunk,
ugyanakkor mint harangzugas tűnik
elénk a jel, hogy érkezett az ipari
egység megvalósításának ideje.

Lapunknak nincsen olyan száma,
amelyben rá ne mutattunk volna
azokra a parancsoló szükségessé-
gekre, amelyek megkövetelték, hogy
az iparosságnak a parlamentben
kellő és szakképzett képviselők le-
gyen. Az iparos vezetők között vi-
tákat indítottunk meg, miképen le-
hetne megoldani a kérdést úgy, hogy
az egyetlen iparosság ne köte-
lezze e magát egyetlen egy poli-
tikai pártnak sem, hanem megőrizze
függetlenségét, ugyanakkor azon-
ban számarányához méltó helyet
kapjon a parlamentben is.

Egy ilyen vita alkalmából a je-
len sorok írója leszögezte, hogy
ezt csak abban az esetben lehetne
megoldani, hogyha a parlamenti
rendszer megváltoztatnák és a po-
litikai pártok képviselői helyett, a
testületek megválasztott megbízottai
foglalnák el a képviselői padsoro-
kat.

S ami ezelőtt egy hónappal csak
jámor óhaj maradt, csak vita tárgya
volt, az most száz százalékosan
megvalósult. A parlamentből szám-
űzték a politikai pártokat és a ka-
pukat kitérték a testületek képví-
selői felé.

Nemrégiben azt irtuk, hogy a
kisiparosok bucuresszti rendkívüli
közgyűlésén megtette az első lé-
pést az ipari egység megvalósítása

felé. Most azt irhatjuk, hogy az
alkotmányos tényező is megtette a
második lépést az iparosság jogos
igényeinek kielégítése felé.

A harmadik lépést újra az ipa-
rosságnak kell megtennie. Ennek a
harmadik lépésnek ütött az órája.
Ezt a harmadik lépést kell meg-
tenni most.

Soha az idő nem volt alkalma-
sabb az ipari egység megteremté-
sére, mint most. Felszabadulva a
politikai béklyók alól, minden ipa-
ros a legtisztább lelkiismerettel be-
vallhatja, hogy a képviselőjéül a
helyi adminisztrációban éppenugy,
mint a parlamentben, csak a saját
osztályabelijét akarja, aki jobban
érti a szakügyeket, aki jobban bele-
tudja magát élni az iparosok hely-
zetébe és aki nagyobb odaadással
is fogja szolgálni az iparosok ügyét.

De ne ringassuk magunkat illu-
ziókban! Ezt a harmadik lépést
meg kell tennünk, fel kell ébred-
nünk tunya álmoságunkból, rá kell
eszmélnünk arra, hogy ez az egyet-
len alkalom arra, hogy az iparos-
ság végre valami nagyot és mara-
dandót alkosson saját maga és az
eljövendő generációk számára.
Nem szabad futni hagyni az időt
és lelkiismeretlen közönnnyel nézni,
amint az egyes ipari szervezetek
egymás elleni harcokban tékozzolják
el erejüket, ahelyett, hogy össze-
fogva valóban az ipari érdekek
követelményeinek teljesítésén fá-
radoznának.

Tudjuk, ezt a harmadik lépést,
az egyéni érdek elnémitása, a
közös cél elérésének legelsőbbren-
dűsége, nehéz, nagyon nehéz. Ta-
lán a legnehezebb. De akármilyen
nehéz, akármennyi egyéni érdek
feláldozását követelné is, meg kell
tenni azt a lépést, meg kell tenni,
mert ha nem ezt a lépést teszi
meg az iparosság, akkor másfelé
való lépés a biztos pusztulás felé
vezet.

Ūtött az óra.

A harmadik lépés órája, az ipa-
ri egység valódi megteremtésének
órája, nem hisszük, hogy volna
iparos ember, aki ebben az órában
is azt mondaná nem, nem akarok
egységet, én a magam érdekeit
tekintem elsőnek, én csak azt né-
zem, hogy én legyek ebben vagy
ebben a testületben az elnök, ma-
gasabb tisztviselő, én azt akarom,
hogy nekem az ügyből anyagi
hasznom legyen. Nem akarjuk
hinni hogy vannak ilyen iparo-
sok is. Hiszünk azonban, hogy az
ország milliányi iparosa egy szív-
vel- lélekkel akarja, sőt vezetőitől
követelni fogja ennek a nagyon fon-
tos harmadik lépésnek sürgős meg-
tételét.

Nici în cazul angajării unui conducător specializat meseriașii fără capacitate nu pot să exercite meserii

Cercurile meseriașilor din orașul nostru sunt preocupați de câtva timp de o problemă destul de interesantă. Pe baza vechei legi a meseriilor oricine putea să-și scoată brevet pentru orice meserie, dacă satisfăcea aceea stipulație a legii, care pretindea angajarea ca conducător de întreprindere a unei persoane, care posedă carte de lucru. Această prevedere se referă și la văduvele meseriașilor, cari puteau astfel să exercite și pe mai departe meseria soțului decedat.

Pe baza noii legi a meseriilor însă numai întreprinderile, cari constituie proprietatea unor persoane juridice, pot să existe astfel și întreprinderile văduvelor, până la remăntare.

Intr'un loc legea cea nouă asigură menținerea drepturilor câștigate și astfel aceia, cari aveau întreprinderi conduse de specialiști

erau convinși că legea nouă va respecta dreptul lor câștigat. Până acum nu s'a ivit niciodată cazul aplicării în practică a acestei dispoziții a legii noi și astfel aceea decizie a Camerei de Muncă din Cluj, în urma căreia mai multe întreprinderi cari nu sunt ale unor meseriași capacitați, au fost închise, a stârnit o surpriză cât se poate de vie.

Suntem informați că interesele vor să intenteze un proces de propă în contra interpretării în acest fel a legii meseriilor, în cazul că forurile superioare nu vor rezolva în sens favorabil memorandumul, pe care l-au înaintat.

Cu toate acestea comisia specială își continuă activitatea și transpune actele, cari nu sunt în regulă, la Inspectoratul Muncii, care împreună cu Camerele de Muncă controlează închiderea acestor întreprinderi.

Zidarii nu plătesc impozite comerciale

O decizie de mare importanță a Curții de Apel din Cluj în chestiunea impunerii zidarilor

Curtea de Apel din Cluj a adus Sâmbăta trecută o decizie de mare importanță pentru meseriașii zidari. În ultimii doi ani zidarii au fost impuși nu cu taxe comerciale, ci cu impozite comerciale. Natural zidarii din Cluj n'au fost mulțumiți, deoarece impozitele comerciale sunt cu mult mai mari decât impozitul pe venit. De aceea s'au adresat Curții de Apel din Cluj, cerând radierea impozitului comercial cu care au fost impuși.

Zidarii și-au motivat cererea specificând că meseria de zidar nu e

ca ce elalte meserii, căci în cadrele acestora nu se pot efectua operații comerciale, deci această meserie nu poate fi impusă pe baza aceleiași norme ca celelalte.

Curtea de Apel a acceptat în întregime punctul de vedere al solicitanților și a anulat decizia Administrației Financiare. Astfel în viitor zidarii vor plăti impozit numai după veniturile meseriei lor.

Decizia Curții a fost primită cu bucurie în cercurile meseriașilor zidari.

fie capabilă a uni în sine toate forțele branșei, e nevoie să se elimine toate antagonismele de ordin personal, să amuțească toate interesele personale în sânul Cooperativei și însfârșit să se garanteze tuturor membrilor drepturi, cari să asigure egalitatea lor.

Dacă aceste piedici nu vor putea fi eliminate, natural, e necesar să se înființeze o nouă organizație.

Acest Sindicat nou i-ar cuprinde pe toți industriașii tâmplari și și-ar extinde activitatea asupra unor mase largi, pe baza unui regulament prelucrat de către specialiști.

E necesar ca industriașii tâmplari să-și pună aceste întrebări în Cooperativă și să decidă asupra modalităților de soluționare ale acestor ardente probleme.

Képesítés nélküli iparos, művezető alkalmazása mellett sem folytathatja iparát

Érdekes kérdés foglalkoztatja néhány nap óta a város iparos társadalmát. Ugyanis a régi ipartörvény értelmében bárki, bármilyen szakmára kiválthatta az iparát, ha a törvény értelmében eleget tett annak a rendelkezésnek, hogy munkakönyvvvel rendelkező művezetőt alkalmazott. Ugyanez a rendelkezés vonatkozott azon iparosok özvegyeire is, akik tovább folytatták elhunyt férjük iparát.

Az új ipartörvény alapján azonban csak a jogszemélyiséggel bíró műhelyek dolgozhatnak művezetőkkel, valamint az elhunyt iparosok özvegyei, mindaddig, amíg újabb házasságot kötnek.

Az új ipartörvény azonban egyik rendelkezésével tiszteltetben tartja a szerzett jogokat s így biztosra vették azok is, akik nem rendelkeztek szakmai képesítéssel, de a régi törvény értelmében művezető alkalmazása mellett nyertek ipart,

hogy az új törvény alapján is háborítatlanul megmaradhassanak jogaikban. Eddig nem került sor a törvény gyakorlati alkalmazására s így érthető meglepetést váltott ki az elmúlt napokban, hogy a Munkakamara megkezdte a törvény végrehajtását és több helybeli műhelyt, amelynek tulajdonosa nem képesített iparos, bezárattott.

Hir szerint az érdekeltek próbálgattak akarnak indítani, amennyiben a törvény ilyen értelmezésével kapcsolatosan a felsőbb hatóságok a közel napokban benyújtandó memorandumra nem hoznának kedvező döntést.

Mindezek ellenére az ezzel foglalkozó speciális bizottság tovább folytatja munkáját és a rendben nem talált iratokat átteszi a munkaügyi felügyelőséghez, amely után a Munkakamarával karöltve ellenőrzi ezeknek az üzemeknek bezárását.

Asztalos szövetkezet vagy asztalos szindikátus?

Személyi harcok és magánérdekek gátolják az asztalos iparosok közötti egység megvalósítását

Minden széthuzás, személyi ellentét, a magánérdekek túlságos kihangsúlyozása egy közösségben, árt annak a közönségnek. Az asztalos iparosok társadalmát már évek óta pusztulással fenyegették ezek a bajok. Most úgy látszik eljutottunk a mélyponthoz, mert a szakma több tagja, aki meg akarja menteni a társadalomnak eme rétegét akciót kezdett egy újabb szervezkedésre.

Anélkül, hogy az asztalos iparosok eddigi vezetőinek működését bírálják, vagy különösen lekicsinyelnék, rá kell mutatni azokra a hibákra, amelyek a rég óhajtott egység megvalósítását gátolták és a sikerért való küzdelmet eredménytelené tették.

Két pontban foglalhatjuk össze ezeket a hibákat. Az egyik az, hogy egyesek a vezérségre hivatottak közül éles személyi harcokat folytattak egymás ellen, mások meg többre becsülték magánérdekeik megvédését a köz önzetlen szolgálatánál.

Nem időzünk ezeknél a pontoknál bővebben, mert ami elmúlt, azon segíteni úgy sem lehet, inkább a jövőbe kell nézni és megtalálni azt a kivezető utat, amely az iparos társadalomnak eme széles és tekintélyes rétegét megmentené a szervezettenségekben levő pusztulástól.

Éből a célból fel kell vetnünk a kérdést: Lehet-e az Asztalos Szövetkezet keretén belül megteremtetni az egységet, vagy pedig egy külön asztalos szindikátus újrafelállításával lehet-e eredményeket elérni?

Mint minden szervezet, az Asztalos Szövetkezet ellen is merültek fel panaszok, azonban ezek még nem zárják ki azt, hogy a hibák helyrehozatalával éppen ennek a Szövetkezetnek keretén belül meg lehessen alkotni az egységet. Mert még mindig könnyebb egy meglevő gyengébb erőssé tenni, mint egy újat alakítani.

Ehhez azonban szükséges, hogy a személyi ellentéteket kiküszöböljék, a magánérdekek a Szövetkezet keretén belül elmuljanak és végül hogy a tagoknak olyan jogokat biztosítsanak, amelyek az egységet egymás között megőrzik.

Ha ezeket a hibákat nem lehet kiküszöbölni, akkor természetesen egy új Szindikátus alapítását kell megvalósítani. Ez az új Szindikátus a összes asztalos iparosokat magába olvasztaná és egy szakértők által kidolgozott alapszabály által működését szélesebb keretekre állítaná.

Az asztalos iparosok tegyék fel egymás között és a Szövetkezetben ezeket a kérdéseket és döntsék el, miképpen lehetne megoldani a problémákat amelyek súlyossága sürgető intézkedést parancsol.

Cooperativa sau sindicatul tâmplarilor?

Lupte personale și interese individuale împiedică realizarea unității industriașilor tâmplari

Toate disidențele, toate antagonismele personale, toate accentuările exagerate ale interesului personal dăunează mult unei colectivități. Aceste pericole amenință cu dispariție branșa de tâmplărie de ani de zile. Așa se vede, că s'a ajuns acum culmea de organizării acestei ramuri de industrie.

Fără a voi să criticăm activitatea de până acum a conducătorilor industriașilor tâmplari și fără a voi să micșorăm valoarea acestor activități, ne simțim obligați să expunem acele greșeli, cari au nimicuit posibilitățile realizării unității atât de mult dorite și au distrus succesul tuturor tendințelor de acest fel.

Aceste greșeli pot fi rezumate în două puncte. Primul e că unii dintre cei cari au ajuns membrii în conducere au dus lupte personale între ei, alții însă au pus interesele lor personale deasupra intereselor colectivității.

Nu vom zăbovi mult la aceste greșeli, căci ele sunt ale trecutului și cari nici așa nu pot fi îndreptate. Trebuie să ne întoarcem privirile spre viitor și să cercetăm posibilitățile în vederea scoaterii din hinarul desorganizării a acestei

branșe, care se află pe marginea prăpastiei.

În acest scop trebuie să ne punem întrebarea dacă între cadrele Cooperativei Tâmplarilor se poate oare realiza unitatea branșei sau e nevoie să se reînființeze Sindicatul, capabil să creeze această unitate.

Împotriva Cooperativei Tâmplarilor s'au expus multe doleanțe, dar asta e soarta tuturor organizațiilor. Aceste doleanțe încă nu exclud posibilitatea realizării între cadrele acestei organizații a unității industriașilor tâmplari. E mult mai ușor să se întărească o organizație existentă și slabă, decât să se înființeze o nouă organizație.

Pentru ca însă Cooperativa să

A GEPET
OLAJOZNI

KELL, HOGY JOL MŰKÖDJÖN, ILYEN GÉP AZ EMBER IS
IGYUNK SÖRT
FAJBOROKAT

CORVIN-BOROZÓBAN

A KEDÉLYÜNK ÉS MUNKAKEDVÜNK FRISS MARAD!!!

STR. REG MARIA 11.

TIPOGRAFIA

„ORIENT“

CLUJ, STRADA IULIU MANIU 8.

NOUA CONSTITUȚIE

asigură reprezentarea în Parlament a comercianților și a micilor industriași

Pe baza articolului 61 se va introduce în parlament sistemul corporațiilor. Toate ramurile profesionale vor avea acelaș număr de reprezentanți. Fiecare clasă profesională își poate alege reprezentanții numai dintre membrii ei

Declarațiile I. P. S. Patriarhului Miron Cristea, primul ministru al țării despre sistemul de corporații al parlamentului

Pe când aceste rânduri vor vedea lumina zilei, țară va avea o constituție nouă. Această constituție nouă interesează nu numai pe politicieni și pe cei cărora le place să facă politică, ci și pe toți micii industriași și comercianți din țară. Constituția e baza vieții statului întreg care are în vedere toate categoriile sociale ale țării și ia în considerare toate interesele personale și profesionale ale cetățenilor. Trebuie s'o spunem că publicăm cu mare plăcere partea perferitoare la micii industriași și comercianți a noii constituții, căci vedem că se realizează acea țintă, pentru care am luptat dela înființarea revistei noastre și până azi. Am accentuat totdeauna că în Camera Deputaților micii industriași trebuie să fie reprezentați de către delegați specialiști și nu de către politicieni supuși unor interese de partid, la cari interesele micii industriei vin în considerare numai în al doilea sau al treilea loc. Văzând începutul acestei realizări, primim cu bucurie partea care ne privește pe noi din noua constituție și dorim din inimă ca acele tendințe laudabile, cari sunt cuprinse în constituția cea nouă, să se realizeze cât mai perfect.

Articolul 61 al Constituției

În conformitate cu Constituția de până acum și a legii electorale, membrii parlamentului erau aleși dintre candidații diferitelor partide politice. Noua constituție însă înseamnă o trecere la sistemul corporatist, adică dispune ca membrii parlamentului să fie aleși dintre membrii specializați ai diferitelor corporații profesionale.

Iată textul precis al articolului 61: „Adunarea deputaților se compune din Deputați aleși de cetățenii români, cari au vârsta de 30 de ani împliniți și practică efectiv o îndeletnicire, intrând în vreuna dintre următoarele trei categorii 1. Agricultură și munca manuală. 2. Comerțul și industria și 3. Ocupațiuni intelectuale.

Alegerea se face cu vot secret, obligator și exprimat prin scrutin uninominal, pe circumscripțiuni, cari să asigure reprezentarea felului de îndeletnicire a alegătorilor. Legea electorală va fixa circumscripțiunile și va statornici după normele mai sus impuse, condițiunile cerute pentru a fi alegător, pentru bărbați și femei, incapacitățile, decăderile, incompatibilitățile, procedura votării și garanțiile libertății alegerii o precum și numărul deputaților. Durata mandatului este de șase ani.

Cine pot fi aleși deputați?

Art. 62 al noii Constituții servește ca o clarificare a art. precedent. Acest articol specifică cine sunt eligibili. Și vechea constituție cer ca pentru aceasta ca persoana eligibilă să aibă cetățenia română și vârsta de 30 de ani. E de mare importanță pentru meseriași și comercianți punctul b. al art. 62 din noua constituție, care pe lângă posesiunea drepturilor civile și politice, mai cere și exercitarea vreuneia dintre cele trei categorii de profesii specificate în art. 61. Textul întreg al punctului 2, e: „Spre a fi eligibil în Camera Deputaților se cere: a. fi cetățean român. b. a avea exercițiul drepturilor civile și politice și a practica efectiv îndeletnicirea respectivă a uneia dintre cele trei categorii ar-

tate în art. precedent, pe a cărei alegători urmează a-i reprezenta.”

Despre întreprinderile în legătură cu Deputații și cu Statul

Noua constituție a avut grijă că

Proclamația I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea, primul ministru al țării referitor la noua Constituție

Nu deputații delegați de cluburile politice, ci specialiști vor reprezenta diferitele profesii

În ziua publicării noii Constituții I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea, primul ministru a adresat țării

sub masca sistemului corporatist să nu poată nimeni să tragă foloase ilegale din poziția sa de Deputat.

Art. 53 conține următoarele restricții:

Membrii adunărilor Legiuitoare nu pot apăra interese particulare împotriva Statului, ei nu pot face parte din consiliile de administrație ale întreprinderilor, care cu contractat cu Statul, cu Județul sau cu Comunele.

Aceasta înseamnă că membrii consiliilor de administrație ale marilor întreprinderi nu pot desfășura în parlament nici un fel de propagandă pe seama întreprinderilor lor și nici în interesul lor personal și nu pot să facă uz de calitatea lor deputat sau senator pentru astfel de scopuri. Astfel se va putea realiza ca membrii parlamentului să poată activa numai în interesul țării, neluând în seamă nici un fel de alt interes.

o proclamație, clarificând diferitele ordonanțe mai noi.

Pe noi ne interesează mai ales

pe acele părți ale acestei proclamații, cari sunt în strânsă legătură cu micii industriași și comercianți. Dăm mai jos textul fidel al acestor părți: „Constituția nouă așază parlamentul țării pe noi tenelii, cetățenii alegându-și reprezentanții după profesii, iar nu după interesele de partid.”

„Astfel agricultorii își vor avea deputați numai ai lor dintre ai lor negustorii și industriași vor alege deputații lor dintre dâșii, profesiunile libere deasemenea. Aceștia desigur, cu mai multă pricepere și competență vor ști să apere și să legifereze în interesul propășirii casei lor, în armonie cu cei ce pe alte tărâmurii muncesc pentru binele lor și propășirea obștească.”

„Deci cetățeanul va participa la viața publică după munca și interesul lui, iar nu după porunca partidului.”

După intrarea în vigoare a noii Constituții se va modifica și legea electorală.

În sensul articolelor mai sus citate ale Constituției în curând se va proceda la a modifica legea electorală. Suveranul și primul Ministru au și anunțat aceasta, motivând pe larg necesitatea acestei modificări.

Din acest punct de vedere e de mare importanță proclamația Suveranului, care în alte conține și următorul fragment:

„Se asigură o mai dreaptă reprezentare în Parlamentul Țării a agricultorilor, a muncitorilor, a intelectualilor și a celorlalți factori conducători.

Se prevăd garanții și se hotăresc incompatibilități severe pentru membrii Parlamentului, așa încât aleșii Națiunii să poată fi într'adevăr reprezentanții și ocrotitorii nevoilor obștești.”

După Constituția nouă va apare și noua lege electorală, asupra căreia vom mai reveni la timp.

In anul trecut industria metalurgică din țară a desfășurat uriașe proporții de credit

Situația grea a vieții de credit a industriei grafice

Industria lemnului

Situația creditelor în industria lemnului e cu totul alta. Operațiile de credit ale acestei industrie se mișcă mereu aproape pe acelaș plan. În anul 1924 totalul creditelor era de 110 milioane Lei, care sumă în 1925—26 s'a majorat la 130 milioane. În 1937 însă această sumă s'a diminuat iar la 100 milioane Lei. Cauza acestei decăderi se poate regăsi în faptul că întreprinderile văzând cererea diminuată a lemnului au încetat de a mai desfășura operații mari de credit.

Industria alimentară

Întreprinderile producătoare de articole alimentare, cari au desfășurat cele mai multe operații de credit, au fost fabricile de conserve. În 1924 suma creditelor era încă numai de 80 milioane Lei, în 1925—1926 această sumă s'a majorat la 95 milioane. În anul 1935 și 36 s'a manifestat o oarecare decădere, căci totalul operațiilor de credit era numai de 50 milioane Lei. Odată cu confectura industriei alimentare însă această sumă s'a urcat brusc la 290 milioane Lei.

Industria de textile

E interesantă situația industriei textile. Cu toate că această industrie întrebuințează capitaluri uiașe, suma operațiilor de credit oscilează pe acelaș nivel. Suma totală a creditelor în 1924 era de 115 milioane

Lei. În anul 1926 de 180 milioane iar în 1926 de 210 milioane Lei, care e suma cea mai înaltă, pe care a ajuns-o această industrie, căci în 1930 creditul a decăzut la suma de 120 milioane Lei. În anul 1934 creditul s'a urcat la 175 milioane, dar în 1937 totalul iar a decăzut la suma de 125 milioane Lei.

Industria grafică și de hârtie

Marele șomaj, care bântuie în industria grafică, explică și lipsa de animație a vieții de credit ale acestei industrie. Cert e, că situația solidă a fabricilor de hârtie anihilează necesitatea creditelor, cu toate acestea credem, că situația, mai ales în industria grafică e cât se poate de grea. În 1924 suma creditelor se urcă la 40 milioane Lei. În 1925 — deci în perioada de conjunctură — această sumă s'a majorat până la 100 milioane Lei. În 1926 totalul era de 140 milioane, iar în 1929 a ajuns chiar suma de 200 milioane Lei. A urmat apoi o intensă decădere și în 1937 suma creditelor era de abia 28 și jum. milioane Lei.

* *

Dacă acum la primăvară se va reînchepe munca și la toate întreprinderile se va restabili tempo-ul normal, se poate spera că și industria grafică cât și cea a lemnului va reuși să realizeze un trafic mai mare, deci și o sumă mai mare de credite.

Organul cel mai bun de publicațiune este
Viata Industrială

Industria metalurgică

În 1924 s'au desfășurat operații de credit în valoare de 370 milioane Lei. În 1927 această sumă s'a urcat la aproape dublu ei: 600 milioane Lei, pentru ca pentru o scurtă epocă să intervină o nouă decădere în anul 1934, când valoarea operațiilor de credit se ridică abia la suma de 300 milioane Lei. În anul 1937 însă operațiile de credit ale industriei metalurgice au luat un avânt extrem de intens. Această industrie în anul trecut a desfășurat operații de credit în valoare totală de un miliard și 50 milioane Lei.

AZ ÚJ ALKOTMÁNY

képviselőket biztosít a parlamentben a kereskedők és iparosok számára

A 61-ik szakasz értelmében a képviselőházban bevezetik a festületi rendszert — Egyenlő arányszám az egyes foglalkozási ágak között — Minden foglalkozási osztály csak a saját kebeléből választhat képviselőt

Miron Cristea pátriárcha, miniszterelnök nyilatkozata a parlament korporációs rendszeréről

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, az országnak új alkotmánya van. Ez az új alkotmány nemcsak a politikusokat és azokat érdekli, akik szeretnek politizálni, hanem mélyen érinti az ország kereskedő és iparos osztályát is. Az alkotmány az egész ország életének alapja, amely tekintettel van az összes társadalmi rétegekre és figyelembe veszi minden állampolgárnak személyi és foglalkozási érdekeit. Bevalljuk, örömmel közöljük az új alkotmánynak az iparosokra és kereskedőkre vonatkozó részét, mert megvalósulni látjuk azt, amiért e lap kezdete óta harcolni meg nem szüntünk. Hangoztattuk, hogy az iparosoknak a parlamentben szakképzett képviselőkkel kell rendelkezniük, nem a pártérdekeknek alávetett politikusokkal, akiknek működése mellett az elsőrendű érdek, az iparoság érdeke másod, vagy harmad helyre szorul.

Ennek a megvalósulási helyzetnek a láttán örömmel fogadjuk az új alkotmány ránk vonatkozó részét és kívánjuk, hogy azok a nagyon jó szándékok, amelyek ebben az új alkotmányban fel vannak fektetve, valóban meg is valósuljanak.

Az új alkotmány 61-ik szakasza

Az eddigi alkotmány és választási törvény értelmében a képviselőház tagjait az egyes politikai pártok jelöltjeiből választották. Az új alkotmány azonban áttér a korporációs rendszerre, vagyis a testületek szakképzett embereiből rendeli el a képviselők megválasztását.

Az ezt elrendelő 61-ik szakasz pontos szövege a következő:

A 61. szakasz szerint, a képviselőház tagjait olyan harminc évet betöltött román állampolgárok választják meg, akik az alábbi három munkaterületen működnek: 1. Mezőgazdaság és kézi munka. 2. Kereskedelem és ipar. 3. Szellemi foglalkozás.

A választás titkos, kötelező szavazás útján történik, olyan kerületi beosztással, amely biztosítja a külön-

böző foglalkozású választók érvényesítését. A mandátum időtartama 6 év. Választási törvény fogja megállapítani a választói jog feltételeit a szavazás lefolyását, a választások tisztaságának biztosítását, valamint a képviselők számát.

Kik választhatók képviselőknek.

Az új alkotmány 62-ik szakasz magyarázattal szolgál az előzőre vonatkozólag, hogy kiket lehet megválasztani. Az előző alkotmány szerint is kellett a román állampolgárság, 30 életévet betölteni. Az iparosokra és kereskedőkre nézve nagy fontossággal bír a 62-ik szakasz 2-ik pontja, amely a politikai és polgári jog birtoklása mellett megköveteli a 61-ik szakaszban említett három

foglalkozási kör valamelyikének tényleges gyakorlását. A fontos második pont szövege ez: „A képviselőházba a következő feltételekkel bírók választhatók meg: Politikai és polgári jogok birtoklása és tényleges gyakorlása az előbbi szakaszban (61-ik) felsorolt három foglalkozás egyikének, amely foglalkozási ágból tartozókat képviselni fogja.

A képviselők és az állammal összeköttetésben álló vállalatok

Az alkotmány gondoskodott arról is, hogy a korporációs rendszer leple alatt senki se élhessen vissza a képviselői állásokkal. Az 53-ik szakasz ugyanis a következő megszigorítást tartalmazza: „A parlament tagjai nem képviselhetnek magánügyet az állammal szemben, nem lehetnek tagjai azon vállalatok igazgatóságának amelyek szerződéses viszonyban vannak az állammal, megyével vagy községgel.”

Ez azt jelenti, hogy a nagyvállalatok igazgató tanácsának tagjai a parlamentben nem fejthetnek ki saját vállalatuk számára semmiféle propagandát, saját érdekükben nem használhatják fel a képviselői vagy szenátori méltóságot. Ezzel el lehet érni, hogy a parlament tagjai minden idegen befolyástól mentesen, csakis az ország közösségének érdekében fejthessék ki munkájukat.

„Ezen alkotmány által a földműveseknek, munkásoknak (ez alatt értendők az iparosok és kereskedők is), az értelmiségi osztályoknak és a többi vezető tényezőknél az ország parlamentjében igazságosabb képviselőt jut.

„Szigoru biztosítékokat és összeférhetetlenségi elveket állítunk fel a parlament tagjai számára, úgyhogy a nemzet képviselői valóban a közszükséglet képviselői és gyámolítói legyenek.”

Az új alkotmány után az új választói törvény is megjelenik, amelynek részletes ismertetésére és olvasóinkat érintő részeinek közlésére visszatérünk.

meg, amikor is 130 millióra rugott fel, de csak azért, hogy 1937-ben 100 millióra essék vissza. Ennek okát abban látjuk, hogy a faipari vállalatok a fogyasztásgyengülés miatt kevesebb mértékben vették igénybe a hitelforrásokat.

Élelmiszeripar

Különösen a konzervgyárak voltak azok, amelyek a hitelügyleteket leköltötték. 1924-ben még csak 80 millió volt a hitelügyletek összege, 1925—26-ban ez 95 millióra emelkedett, 1935—36-ban rövid visszaesés mutatkozott, amikor az évi összeg alig tett ki 50 millió lejt. Jött azonban az élelmiszeriparban a konjunktúra és a szám hitelen 280 millió lejre ugrott fel.

Textilipar

Érdekes a helyzet a textiliparban. Annak ellenére, hogy roppant összegek forognak itt, a hitelügyletek egy helyben mozognak. 1924-ben 115 millió lej volt. 1925-ben 180 millió, 1926-ban 210 millió lej volt. Ez volt a legnagyobb szám, mert 1930-ban már ismét csak 120 millió lej volt a hitelügyletek összege. 1934-ben felugrott még 175 millióra, de 1937-ben 125 millió lej volt. Az 1938-as évben ez a szám csak csökkenhet.

Papir- és grafikai ipar

A grafikai iparban észlelhető nagy munkanélküliség fokmérője a hiteléletnek is. Igaz ugyan, hogy a papirgyárak szilárd helyzete szükségtelem teszi a hitelügyleteket, de azért különösen a grafikai iparra nézve súlyosnak látjuk a helyzetet. 1924-ben a hitelügyletek összege 40 millió lej volt. 1925-ben, konjunktúra idején ez 100 millióra emelkedett, 1926-ban 140 millióra, míg 1929-ben elérte a 200 milliót. Itt következett be a zuhanás. Ugyanis már 1931-ben ez a szám 30 millióra esett és 1937-ben elérte a 28 és fél millió számot.

**

Ha most tavasszal megindul a munka az összes vállalatoknál újra helyreáll a rendes tempo, remélni lehet, hogy úgy a faiparban, mint a grafikai iparban legalább is arányosan olyan nagy számokat lehet elérni, mint a többi ismertett iparágakban.

Miron Cristea pátriárcha, miniszterelnök kiáltványa az új alkotmányról

„Nem a politikai klubok által kivezényelt képviselők, hanem a hozzáértők fogják képviselni az egyes foglalkozási ágakat”

Az új alkotmány kihirdetése napján Miron Cristea pátriárcha, miniszterelnök kiáltványban fordult az ország lakosságához, amelyben az egyes újabb intézkedéseket magyarázattal látja el.

Bennünket különösen azok a részek érdekelnék a kiáltványból, amelyek szorosban érintik az ipari és kereskedelmi érdekeket. Épen ezért ezeket a részeket szövege szerint közöljük:

„Az új alkotmány az ország parlamentjét új alapokra helyezi, mivel az állampolgárok foglalkozások után, nem pedig pártérdekek szerint választják képviselőiket.

„Igy a földművesek képviselője csak földműves lesz, a kereskedők és iparosok saját maguk köréből választják képviselőjüket. Ugy szintén a szabadfoglalkozásúak is. Ezek minden körülmények között nagyobb hozzáértéssel és joggal fogják tudni megvédeni saját osztályuk érdekeit és ilyen irányú törvényeket hozni a legteljesebb összhangban az ország javára és békességére.

„Tehát a polgárok munkájuk révén fogják kivenni a közéletből részüket, nem pedig a pártklubok parancsából.”

Az új alkotmány életbe lépése után sor kerül a választási törvény módosítására is

Az új alkotmány a fentidézett sza-

kaszainak értelmében sor kerül a választási törvény módosítására is. Ezt úgy az Uralkodó, mint a miniszterelnök kiáltványaikban be is jelentik és meg is indokolják.

Ebből a szempontból óriási jelentőséggel bír Ófelségének proklamációja, amelyben az új alkotmány parlamenti változtatását a következőkben fejti ki:

Hatalmas arányú hitelügyleteket

kötöttek az elmúlt esztendőben a romániai fémiparban

A grafikai ipar hiteléletének súlyos helyzete

Egy ország gazdasági helyzetét legjobban a hitelügyletek nagyságából lehet megismerni. Minél nagyobb a hitelügyletek összege, annál nagyobb a jólét is. Igen érdekes ebből a szempontból figyelemmel kísérni azt a statisztikát, amely az elmúlt 14 esztendő hitelügyleteivel foglalkozik. A számcik bizonyító adatai szerint az országban a fémipar hitelügyletei szédületes arányokat öltöttek épen az elmúlt esztendőben, de aránylagosan nagy emelkedést mutat a vegyipar, az élelmiszeripar és a textilipar is, csupán a papir és grafikai ipar hiteléletében állott elő csökkenés. Menjünk azonban végig az éveken és számokon és nézzük, milyen volt Románia ipari hitellete az elmúlt 14 év alatt.

Fémipar

1924-ben 370 millió lej értékű hitelügyletet kötöttek. 1927-ben ez a szám majdnem kétszeresére, 690 millióra rug, hogy 1934-ben rövid időre visszaesés álljon be, amikor is a hitelügyletek értéke alig tett ki 300 millió lejt. 1937-ben azonban a fémipari ügyletek összege szédületes magasságba szökött. Az elmúlt évben nem kevesebb, mint egymilliárd és 50 millió lejnyi hitelügyletet bonnyolítottak le.

Faipar

Más volt a helyzet a faiparnál. Szinte állandóan egy színvonalon mozgott. 1924-ben a hitelügyletek összege 110 millió lei volt. Ez a szám csak 1925—26-ban változott

STIRI

Dupa reducerea preturilor fierului piata articolelor metalurgice e mai animata

HIREK

Numarul 5 si 6 al revistei noastre — din motive straine de noi — apar concentrate intr'unul singur, fapt, pentru care cerem scuzele binevoitoare ale cetitorilor nostri.

Examenele de maestrii ale mai multor branse industriale s'au sfarsit. Camera de Muncă comunica cumca examenele de maestrii ale croitorilor, tamplarilor, brutarilor, palariilor, cusatoreselor de lingerii si ale strungarilor s'au terminat. In curand se vor face deplasările. Nu peste mult se vor incepe si examenele maestrilor celorlalte branse. Examenele maestrilor frizeri sunt in curs.

Maestrii zidari infiinteaza o cooperativa. Zidarii infiinteaza o cooperativa menita a le apăra interesele. Sedinta de constituire a fost convocata pentru saptamana ce vine. La timpul sau vom publica deciziile, luate cu această ocazie. Tinta primordiala a Cooperativei va fi aprovizionarea in comun a materiilor prime, ceace ar asigura posibilitati mai rentabile maestrilor zidari.

La Cluj a luat fiinta o fabrica de tevi Bergmann. Dl. Hermann Snennsieb, fostul director general al Industriei Forestiere din Calatele, a infiintat la Cluj o fabrica de tevi Bergmann. Fabrica si-a si inceput activitatea. Amintim aici ca o curiozitate ca Cartelul Fabricantilor de tevi Bergmann a intrat in tratative cu conducerea noii fabrici pentru a o atrage in sanul Cartelului. Dacá invoirea nu se va infaptui, se poate astepta o reducere a preturilor tevilor Bergmann. Pe ziua de 1 Martie produsele noii fabrici vor fi puse in comert.

Camera de Constructori a infiintat o noua grupare. In senzul legii numai aceia pot exercita meseria aceasta, cari sunt inscrisi in Camera Constructorilor. Deaceia a luat fiinta si la Cluj o filiala a acestei organizatii care se va ocupa cu chestiunile tuturor zidarilor din Cluj si jur. Secretarul filialei de aci e Dl. Stefan Keppel. D-lui stá la dispozitia tuturor acolora, cari au nevoie de lamuriri cu privire la inscrierea in Camera Constructorilor. Prezedintele filialei din Cluj este Dl. Virgil Salvan. In Camera Constructorilor sunt obligati sa se inscrie si desinatorii autorizati.

Mai sunt in circulatie bonuri de impozite in valoare de 400 milioane Lei. Lichidarea bonurilor de impozit eliberate sub guvernul Iorga este in curs la Ministerul de Finante. Mai sunt in circulatie bonuri de impozite in valoare de 400 de milioane lei. Aceste bonuri sunt preluate la achitarea impozitelor restante, dar ele pot fi preschimbate si pentru bonuri de credit intern.

Nu se mai poate inscrie nici o firma straina. Camera de Industrie si Comert a dat urmatoarele dispozitii: 1. Camera de Comert si Industrie nu va mai da aviz favorabil la inscrierea nici unei forme noi, aparinand vreunei cetatean strain; 2. Nu va inscrie nici o mentiune de infiintare de sucursale sau mutare la vreunul din firmele existente; 3. Nu va ingadui transformarea firmelor vechi; 4. Nici o firma noua nu se va inscrie, pana cand negustorul nu va face dovada ca e cetatean roman.

Preturile fierului la Cluj

Cartelul fabricantilor de fier, asa se vede, n'a putut rezista marelui tendinta economice, ceace a avut ca urmare reducerea preturilor fierului. Această reducere de pret este in general de 10% la toate articolele de fier. Noulle preturi ale pietei din Cluj sunt urmatoarele:

Beton armat kg.	Lei 12.45
Fier comercial kg.	Lei 12.55
Fier lucrat kg.	Lei 12.90
Fier rotund kg.	Lei 14.20

In urma acestei reduceri de pret si traficului a luat un avânt mai viu. Rezultatele acestei animatii se resimt mai ales in provincie. Natural această reducere de pret nu e nicidecum satisfacatoare, caci micii industriasi ar putea cere o reducere si mai insemnata. In viitorul apropiat insa nu prea sunt sperante sa se mai reduca preturile deoarece uzinele, cari aparțin cartei ului au de confectionat un duim de malfuri comandate de Stat si alte institutii

publice si astfel le e de prisos sa satisfaca si exigentele marelui public.

Productia mondiala de otel in 1937.

De curand a aparut in revistele din strainatate statistica productiei de otel din anul 1937. Din aceasta statistica reese ca in acest an productia a fost mai mare pretutindenii, decat in ani precedenti. In 1937 s'au produs 133 milioane 535 mii tone de otel, pe cand in 1936 s'au produs numai 121 milioane 421 mii de tone. S'a produs o cantitate extrem de mare de otel in urmatoarele state: America a produs 51.300.000 tone, Germania 18.900.000 Anglia 12.900.000, Franța 7.825.000 Restul cantitatii a fost produs de catre celelalte state. 60 la sută din cantitatea de otel produsă in anul trecut au fost utilizate pentru scopuri militare si numai 13 la sută pentru constructii.

A vasarak leszallitása után megindult az élénkség a fém piacon

A vas cluji árai

Ugy látszik a vaskartell nem tudott tovább ellentállni a nagy gazdasági nyomásnak, amely természetes következménye volt a magas áraknak és kénytelen volt árleszállítást eszközölni. Átlagosan az összes vasneműknél 10 százalékos árcsökkenés észlelhető. Kolozsváron az új vasarak a következők:

Vasbeton kg.	Lei 12.45
Kereskedelmi vas kg.	Lei 12.55
Kovácsolt vas kg.	Lei 12.90
Kerekvas kg.	Lei 14.20

Az árleszállítás következtében máris megindult az élénkebb forgalom. Különösen a vidéken észlelhető az árleszállítás eredménye. Természetesen ez a csökkentés korántsem kielégítő, mert a kisiparos jogosan követelhet egy nagyobb árleszállítást. Erre ugyan a közeljövőben nincs nagy remény, mert a vaskartellhez tartozó üzemek az állami és egyéb közmegrendeléseket dolgozzák fel és

így nem találják szükségesnek, hogy a nagyközönség kívánságát is kielégítsék.

A világ acéltermelése 1937-ben

A külföldi lapokban most jelent meg a világ acéltermelésének 1937-es évi statisztikája. A kimutatás szerint az összes országokban az acéltermelés sokkal nagyobb volt mint az előző években. 1937-ben a földkereken 133 millió, 535.000 tonna acélt termeltek az 1936-os év 121 millió 421.000 tonnájával szemben. Feltűnően nagy mennyiségben termeltek acélt a következő államok: Amerika 51 millió 300.000 tonna, Anglia 12 millió 900.000 tonna, Franciaország 7 millió 825.000 tonna. A maradt tonnák eloszlanak a többi államok között. A termelt acélnak több mint a 60 százalékát hadi célokra használták fel és csak a 13 százalékát építkezési célokra.

Nu se prelungeste termenul declarării impozitelor. După cum se știe termenul ultim al declarării impozitelor a fost fixat pentru ziua de 28 Februarie Nu de mult s'a vorbit că acest termen fi prelungit cu o lună. Suntem informați însă din surse competente, că termenul nu se va prelungi deloc.

Fabrica de becuri electrice „Aragon“, infiintează un depozit la Cluj. Fabrica de becuri „Aragon“, care a fost infiintată nu de mult a infiintat la Cluj un depozit. Această infiintare inseamnă pentru fabrica „Eterna“ din Cluj o mare concurență. Reprezentantul din Cluj al fabricii „Aragon“ este dl. Gottlieb, care e totodată și reprezentantul fabricii „Dura“

Bőrárak:

Tehénbőr	32—36	(55—65)
Pittling	34—38	(65—70)
Borjubőr	44	(70)
Bivaly	29	(32—36)
Bivalyborju	26	(26—28)
KÉSZBŐR:			
Krupon	185—200	(255—270)
Kromkrupon	230—240	(265—285)
Talpbőr	130—140	(225—265)

Az „Aragon“ villanykörte gyár lerakatot létesített Clujon. A nemrégiben felállított Aragon villanykörte gyár Clujon is lerakatot létesített. Ez nagy konkurenciát jelent a cluji Eterna villanykörte gyárra nézve. Az Aragon helyi képviselője Gottlieb, aki egyébként a Dura villamosági vállalatot is képviseli.

Idegen állampolgár nem alapíthat semmiféle vállalatot az országban. A bucarestii kereskedelmi és iparkamara rendeletet adott, amely szerint a jövőben idegen állampolgárok semmiféle vállalatot nem alakíthatnak az ország területén. Mindenki, aki vállalatot akar létesíteni, igazolni köteles, hogy román állampolgár. Ezenkívül semmiféle cégváltozásokat nem eszközölnek, csak ha igazolást nyer, hogy a változással az üzemekbe belépők román állampolgárok. Valószínű, hogy a fővárosi kereskedelmi és iparkamara ezen döntését a többi kamarák is átveszik.

Lapunk 5. és 6. számát rajtunk kívül álló okok miatt összevonva juttatjuk el olvasóink elé s ugyanakkor kérjük szives elnézésüket.

Több ipari szakmában befejezték a mestervizsgákat. A munkakamara közli, hogy a szabók asztalosok, pékek, kalaposok, fehérneművarrónők, és esztergályosok mestervizsgáit befejezték. A közeljövőben sor kerül a kiszállásokra is. Ugyancsak nemsokára kezdődnek meg a többi szakmákban is a mestervizsgák. A borbélyok mestervizsgái még tartanak.

Szövetkezetet létesítenek a kőműves mesterek. A kőműves mesterek mint kisiparosok szövetkezetet létesítenek az azonos érdekek köcsönös és közös megvédésének céljából. Az alakuló közgyűlést a jövő hétre hívták össze. A közgyűlés határozatait annak idején közölni fogjuk. A szövetkezet legfőbb célja a közös anyagbeszerzés, ami a kőműves iparosokat előnyösebb és gazdaságosabb vállalkozásokhoz juttatja.

Bergmann—cső gyárat létesítettek Clujon. Snennsieb Hermann a calateji erdőipar volt vezérigazgatója Clujon Bergmann—cső gyárat létesített. A gyár már meg is kezdte működését. Mint érdekességet említjük meg, hogy a Bergmann-cső kartell tárgyalásokat folytat az új gyárral, amelyet meg akarnak nyerni a maguk céljának. Ha az egyesség nem jön létre, akkor számítani lehet a Bergmann csövek árának esésére. Egyébként hír szerint az eladást már március 1-én megkezdik.

Az Építész Kamara Clujon külön csoportot létesített. Az építési tevékenységről szóló törvény értelmében csakis azok gyakorolhatják ezt a mesterséget, akik be vannak jegyezve az országos Építész Kamarában. Így került sor arra is, hogy az Országos Építész Kamara Clujon Külön csoportot létesített, amely az összes kerületi építészek ügyével fog foglalkozni. Az itteni csoport titkára Keppel Stefan építész, aki minden szükséges felvilágosítást megad azok részére, akik az országos Építész Kamarába be akarnak lépni. A Cluj fiók elnöke egyébként Virgil Salvan építész. Az Építész Kamarába kötelesek beiratkozni az autorizált építési rajzolóok is.

Még 400 millió lei névértékű adóban van forgalomban. A Jorga ideje alatt kibocsájtott adóbonok likvidálása a pénzügyminisztériumban folyik. Még 400 millió lei értékű adóbonon van forgalomban. Ezeket az adóbonokat elfogadják úgy a régi adóhátalékok fizetésénél, mint becserélésre, amikor is második kibocsájtásu belső kölcsönt adnak helyükben.

Nem hosszabbítják meg az adóbevallások határidejét. Mint ismeretes az adóbevallások határideje február 28-án lejár. Nemrégiben olyan hírek terjedtek el, miszerint az adóbevallások határidejét újabb egy hónappal meghosszabbítják. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ilyen irányu rendelkezés még idáig nem érkezett és nem is tartják valószínűnek, hogy az adóbevallások határidejét meghosszabbítják.

Hirdessen az „IPARI ÉLETT“-ben!

Secretele suspendării maestrului hornar Frederic Greger din Braşov

DI. Ioan Ioan, vicepreşedintele Sindicatului Hornarilor din Braşov susţine acuzele aduse d-lui Frederic Greger

In numărul nostru din 4 Februarie am publicat ştirea că Comisia de Revizuire din Cluj l'a repus pe dl. Frederic Greger, maestru hornar din Braşov, în postul său, pe care mai decurând Primăria din Braşov i l-a retras. Am amintit că Primăria l-a suspendat pe dl. Greger, deoarece s'a primit un denunţ împotriva sa. Dl. Greger, natural, n'a fost mulţumit cu decizia Primăriei, prin urmare a făcut apel, căştigând astfel procesul.

Până aci lucrurile ar fi în regulă, dar aşa se vede că Sindicatul Hornarilor din Braşov e convins că prezenţa d-lui Greger în circumscripţie e dăunătoare, căci dl. Ioan Ioan, vicepreşedintele Sindicatului ne-a comunicat motivele, cari l'a determinat pe dânsul şi pe colegii săi de branşă să propună Primăriei din Braşov suspendarea maestrului hornar Greger.

Scisoarea d-lui Ioan Ioan împotriva d-lui Frederic Greger

„Meseria de hornărit se practică şi la noi în Braşov ca şi în alte oraşe, pe baza unui regulament de hornărit, fiecare coleg este obligat să cunoască la perfecţie regulamentul său, îndatoririle sale, drepturile sale şi să le respecte întocmai.

Maestru hornar Greger din Braşov, crezându-se la largul său nu a ţinut seamă de aceste obligaţiuni statutare, eludând atât pe lucrătorii săi şi în special pe Onor. public din sectorul său de hornărit. In fiecare an cu data de 1 Aprilie părăseşte Braşovul mergând la băile Basna în viligiatură, la proprietatea sa, reîntorcându-se la Braşov numai din trei în trei luni încasându-şi banii din sector şi plecând iarăşi la băi, lăsând sectorul la voia întâmplărilor. Din cauza acest neglijenţe sale s'au înregistrat o sumedenie de reclamaţii din partea proprietarilor de case în contra sa la Primărie.

Primăria noastră ordonând o anchetă şi în baza art. 2 din statutul Sindicatului nostru m'a chemat ca în calitate de vicepreşedinte să fac şi eu o anchetă. L-am chemat pe dl. preşedinte al Sindicatului nostru din Sibiu, Braşov, Făgăraş şi Alba şi al Federaţiei, Ursa Dumitru din Sibiu, care s'a sesisat şi a convocat o şedinţă cu toţi membrii din Braşov şi judeţ. La această şedinţă, după ce s'a constatat că reclamaţiunile proprietarilor au fost întemeiate, toţi membrii cu unanimitate de voturi au hotărât şi însărcinat pe dl. preşedinte şi subsemnatul să ceară onor. Primăriei Braşov să suspende pe dl. Greger Friderich din sectorul său totodată a adus hotărârea să fie exclus şi din Sindicat.

In cele ce mai urmează dl. vicepreşedinte Ioan Ioan îl atacă foarte vehement pe dl. Greger, fapt, care nu ni se pare corect, fiindcă nu dă dovadă de obiectivitate. Aşteptăm acum ca dl. Greger faţă de acuzele, cari i se aduc, să expună în faţa publicităţii motivele sale.

Din partea noastră nu comentăm deloc chestiunea, având principiul că trebuie să ascultăm ambele părţi.

Bun de imprimat.

Az építészek nem fizetnek kereskedelmi adót

Az építőiparra nézve igen fontos döntést hozott szombaton a Cluj, itélőtábla. A legutolsó két évben ugyanis az építészeket nem foglalkozásuk szerint adóztatták meg, hanem kereskedelmi adót vetettek ki rájuk. Természetesen a kolozsvári építészek nem nyugodtak bele ebbe már csak azért sem, mert a kereskedelmi adó sokkal nagyobb, mint a kereseti adó. Emiatt azután a kolozsvári itélőtáblához fordultak és kérték a rájuk kivetett kereskedelmi adó törlését.

A beadványban az építészek azzal indokolták kérésüket, hogy az éni-

tészet is olyan ipar, mint a többi kereskedelmi ügyletet nem lehet ennek keretében kötni, tehát nem lehet arról sem szó, hogy ilyen adó kulcs szerint adóztassák meg őket.

Az itélőtábla teljes egészében magáévá tette a beadványban felhozott indokokat és megsemmisítette a pénzügyigazgatóság határozatát és így az építészek a jövőben csak a foglalkozásuk utáni kereseti adót fogják fizetni.

A döntés az építészek körében nagy meglepetést és megnyugvást keltett.

Bursa de monede și efecte — Pénz és értéktőzsde

24 Februarie 1938 február 24-én.	Devize Deviza	Tárgy ilber Szabad piac
1 lira sterlină — Fontsterling	691.38	1000—1010.—
1 Dolar — Dollár	138.21	195—200.—
1 Franc elvețian — Svájci frank	32.02	46—48.—
1 Franc francez — Francia frank	4.62	6.90—7.10
1 Reichsmark — Németmárka	39.—	40—42
1 Pengő	27.50	34—36
1 Lira ital. — Olasz lira	7.17	8—8.20
1 Zlot — Zlotty	26.29	33—35
1 Dinar	3.05	3.90—4.10
1 Leva	1.30	1.60—1.70
1 Lira otomană — Török lira	88.—	135—145
1 Schilling — Silling	24.50	34—36
1 Ck. — Csehkorona	4.84	6.25—6.50
1 Lira str. aur — Aranyfontsterling	—	1620—1640

Inzestare mare suta—Belső kölcsön 500 lejnél magasabb cimletben 74.50—75.50
Inzestare mică suta Belső kölcsön 100 lejcs cimletben..... 71.50—72
Bonuri de impozit—adóbon Lei 39—39.50

Bursa de mărfuri Cluj — Cluji terménytőzsde

	Kg.	Materie străină Idegen any.	Pretul la-Arak	
			17-én	21-én
Grâu—Buza	77—78	2—3 ¹ / ₂	535	Neschimbat — Vátozatlan
Orz—Rozs	59—60	4—5 ⁰ / ₁₀	400	
Ovăz—Zab	40	3—4 ⁰ / ₁₀	510	
Porumb—Kukorica	—	—	330	
Fasole albă—Fehér bab	—	3 la sută	580	
Sămânță de trifoi—Lóheremag	—	8 la sută	2000	
Sămânță de lucernă—Lucernamag	—	8 la sută	3800	
Făină—Liszt	0	—	1020	
" "	4	—	940	
" "	5	—	900	
" "	Integr.	78 la sută	940	
" "	"	80 la sută	930	
Mălai—Kukorica liszt	I.	—	550	
" "	II.	—	480	
Tărâță—Dară	—	—	310	
Fân—Széna	I.	nepresat	170	
" "	II.	—	150	

Unde să mergem? -- Nova menjünk?

<p>Garajuri Garázsok</p> <p>G. A. G. OLGA BARTHL Strada Duca No. 10.</p> <p>Ateliere Műhelyek</p> <p>LORINC gépjavitó Strada Regele Carol II. No. 50.</p> <p>V. OLTEANU gépjavitó, Strada Ștefan Cel Mare 16.</p> <p>AUGUSTICH vulkanizáló üzem Strada Regele Carol II. 16.</p> <p>BORDI JOZSEF special electromechanic, Strada Masaryk 42.</p> <p>ALEX JANKI autógummilerakat, Str. Ady 7.</p>	<p>Hoteluri Szállodák</p> <p>HOTEL »PARK« Calea Regele Ferdinand</p> <p>HOTEL NEW-YORK Piața Unirii</p> <p>PENSIO MODERN Strada Baba Novac</p> <p>HOTEL VICTORIA Strada Zavoral</p> <p>Cofetării Cukrászdák</p> <p>KINDL cofetărie-cukrászda Calea Regele Ferdinand</p> <p>CSEKE cofetărie-cukrászda Piața Unirii</p>	<p>Restaurante Éttermek</p> <p>SZILVESZTER IMRE Restaurant — Vendéglő Cal. M. Foch 15.</p> <p>BAGOLYVÁR Strada Șincai</p> <p>REGAL BAR Calea Reg. Ferdinand</p> <p>Sanatorii Szánatóriumok</p> <p>PARK SZANATORIUM és fürdő, Str. Mănăștur.</p> <p>CHARITE SZANATORIUM Strada Regală</p> <p>LENGYEL SZANATORIUM Str. Gojdu</p>
---	---	--

Greger Frigyes braşovi kéményseprőmester felfüggesztésének kulisszatitkai

Ioan János, a braşovi kéményseprőszindikátus alelnöke fenntartja Greger Frigyes ellen emelt vádakat

Február 4-i számunkban közöltük, hogy a helvi reviziós tábla vissza-helyezte állásába Greger Frigyes braşovi kéményseprő mestert, akit a brassói városi tanács felfüggesztett. Megírtuk azt is, hogy a braşovi városi tanács feljelentésre függesztette fel a kéményseprőmestert, aki természetesen nem nyugodott bele a döntésbe, fellebbezett és meg is nyerte perét.

Eddig rendben is volnának a dolgok, azonban úgy látszik a braşovi szindikátus vezetősége továbbra is ártalmasnak tartja, hogy Greger Frigyes újra területében működjék, mert Ioan János, a szindikátus alelnöke feltárja előttünk azokat az indokokat, amelyek őket és társait arra bírják, hogy Greger Frigyes felfüggesztését javasolják a braşovi városi tanácsnak.

Ioan János levele Greger Frigyes ellen

Ioan János levelet intézett a szerkesztőséghez a Greger ügyben. A levelet minden változtatás nélkül itt adjuk, tesszük ezt annál is inkább, mert meggyőződésünk, hogy ebben az ügyben csak a teljes igazság feltárásával lehet rendet teremteni. Ime a levél szövege:

„A kéményseprés mestersége nálunk Braşovban is épen úgy, mint ország többi részében meghatározott szabályok szerint gyakorlandó. Minden kollega, köteles, hogy tökéletesen tudja ezt a szabályzatot, kötelességeit és jogait és azokat tiszteletben is tartsa.

„Greger kéményseprőmester nem tartotta be ezeket a szabályzati követelményeket, kijátszotta alkalmazottait, valamint az ő területének házigazdait. Minden év április elsején elhagyja Braşovot és Basna fürdőre utazik saját birtokára és Braşovba csak minden három hónapban egyszer tér vissza, hogy felvegye területében a pénzeket és ismét elmegy fürdőre. Emiatt és hanyagságai miatt sok háztulajdonos panaszolt emelt a városházán.

„A városháza vizsgálatot rendelt el és az alapszabály 2 ik szakasza alapján engem, mint elnököt felkérte hogy én is rendezek vizsgálatot.

Elhívtam az elnök urat is, aki egyben a Federaáció elnöke is, Ursa Dumitru, aki eljött és egy gyűlésre hívta össze a szindikátusi tagokat. Ezen a gyűlésen, miután megállapították, hogy a háztulajdonosok panaszai jogosak voltak, az összes tagok egyhangulag elhatározták és a határozat végrehajtásával Ursa elnök urat és engem biztak meg, hogy a várostól Greger Frigyes felfüggesztését, kérjük ugyanakkor a szindikátusból is cizártuk őt.

Ezután Ioan János alelnök heves támadást intéz Greger Frigyes ellen amelynek közlését nem lájuk helyesnek, mert nélkülözi az objektív meg-látást. Most várjuk azt, hogy ezzel a váddal szemben, Greger Frigyes a nyilvánosság elé tárja ellenindokait, valamint azt a reviziós tábla-i döntést is, amely őt vissza helyezte állásába.

A magunk részéről semmiféle kommentárt ne fűzünk hozzá, mert az az elvünk, hogy hallgassuk meg mind a két félt.

Tip. „Orient“ Cluj